

تحولات گازی شرکاء

- تلاش عراق برای افزایش واردات گاز از ایران
- آیا قراردادهای گازی جدید روسیه با ایران تهدیدی برای غرب است؟
- روابط گازی ترکیه و روسیه در بحبوحه بحران اوکراین چالش برانگیز شده است
- در صورت ادامه جستجوی گاز توسط ترکیه، قبرس و یونان با اتحادیه اروپا مذاکره خواهند کرد
- ترکیه قصد دارد قراردادهای گازی خود با روسیه، آذربایجان و ایران را تمدید کند
- امارت اسلامی افغانستان با ترکمنستان و ایران برای واردات نفت و گاز قرارداد امضا کرد
- طالبان گاز مایع (LPG) از ترکمنستان وارد می کند

تحولات گازی منطقه ای

- طرح پیشنهادی همکاری ایران و گازپروم روسیه به منظور ساخت خطوط لوله گاز به پاکستان و عمان
- ۳۰ میلیارد روبیه مالیات اضافی در پاکستان برای جلوگیری از نکل مالیات نفت و گاز
- موافقت ایران با پاکستان برای خرید LPG به روبیه توسط این کشور
- تجارت دوجانبه قطر و هند با رشد ۶۳ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ به ۱۵/۰۳ میلیارد دلار رسید
- تاسیسات جدید تصفیه گاز طبیعی در عربستان سعودی
- قدرت دیپلماسی در خلیج فارس می تواند منجر به توسعه میادین مشترک نفت و گاز شود
- کشف گاز توسط شرکت بین‌المللی اکتشاف و تولید تایلند (PTTEP) و انی ایتالیا در امارات
- قراردادهای بزرگ ادنوک امارات متحده عربی به منظور افزایش تولید گاز

تحولات گازی جهانی

- همه نگاه‌ها معطوف به سهم روسیه از واردات گاز اتحادیه اروپا
- استرالیا ممکن است صادرات ال‌ان‌جی را به دلیل کمبود گاز داخلی محدود کند
- برنامه‌ریزی انی برای ساخت دومین تاسیسات شناور ال‌ان‌جی در موزامبیک
- امکان افزایش تولید داخلی گاز طبیعی در رومانی
- تحریم‌های روسیه خسارت سنگینی بر اروپا وارد می‌کند
- چالش‌هایی برای از سرگیری جریان عادی نورد استریم ۱ توسط گازپروم روسیه
- ایالات متحده بزرگترین صادرکننده ال‌ان‌جی جهان در نیمه اول سال ۲۰۲۲
- توافق الجزایر، نیجر و نیجریه در گام بعدی پروژه خط لوله گاز ترانس صحرا

گزارش قیمت گاز

- بررسی تحولات هفتگی قیمت های جهانی گاز طبیعی

گزارش ژئوپلیتیک گاز

- تاثیرات بحران روسیه و اوکراین بر ژئوپلیتیک گازی اوراسیا

گزارش اقتصاد/ فناوری گاز

- محدودیت صادرات ال‌ان‌جی نیجریه در سال ۲۰۲۲

تحولات گاز
پایش و تحلیل هفتگی
دیدگاه ها و واکنش‌ها

تلاش عراق برای افزایش واردات گاز از ایران

شد، پس از آن دو کشور در اکتبر ۲۰۱۵ توافقنامه‌ای را به منظور صادرات گاز طبیعی به بصره امضا کردند که به دلیل مشکلات پرداخت متوقف شد. پس از آن، دولت عراق در اواخر سال ۲۰۱۷ قراردادی را به منظور واردات گاز ایران به استان مرزی دپالی تصویب کرد و خرید سوخت از ایران را افزایش داد که پس از چندین سال وقفه در ژوئن ۲۰۱۷ از سر گرفته شد. در اوایل آوریل سال جاری، «عادل کریم»، وزیر برق عراق از وابستگی این کشور به واردات گاز از ایران در سال‌های آینده خبر داد.

«یحیی آل اسحاق»، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق، از تلاش عراق برای افزایش واردات گاز از ایران خبر داد و روابط اقتصادی ایران و عراق را استراتژیک خواند، وی با اشاره به جایگاه ایران در میان دارندگان ذخایر گازی جهان، صادرات گاز به عراق را از نظر اقتصادی برای دو کشور بسیار مفید دانست.

پیشینه مذاکرات مربوط به تجارت گاز میان ایران و عراق به سال ۲۰۱۰ بازمی‌گردد. در اواخر سال ۲۰۱۰ دو کشور مذاکراتی را به منظور واردات گاز از ایران آغاز کردند که در ژوئن ۲۰۱۳ قرارداد فروش گاز به بغداد بسته

آیا قراردادهای گازی جدید روسیه با ایران تهدیدی برای غرب است؟

با هدف تولید بیش از ۱۰ میلیون متر مکعب گاز در روز با شرکت ملی نفت ایران همکاری کند. همچنین این تفاهم‌نامه شامل یک پروژه ۱۵ میلیارد دلاری به منظور افزایش فشار در میدان گازی پارس جنوبی در مرز دریایی ایران و قطر است. به گفته منابع خبری ایران، گاز پروم علاوه بر این در تکمیل پروژه‌های مختلف گاز طبیعی مایع (LNG) و ساخت خطوط لوله صادرات گاز مشارکت خواهد داشت.

اوایل پرایس مدعی شد روسیه با درگیر شدن عمیق‌تر در میدان عظیم گازی پارس جنوبی، خود را در جایگاهی برای مختل کردن عرضه LNG که از قطر به مقصد اروپا روانه می‌شود، قرار داده است.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، برای دومین بار، از زمان عملیات ویژه این کشور در ۲۴ فوریه، وارد تهران شد. درست قبل از ورود وی گاز پروم، غول گازی روسیه، یک یادداشت تفاهم ۴۰ میلیارد دلاری با شرکت ملی نفت ایران (NIOC) امضا کرد که بخشی از دستور کار گسترده افزایش همکاری بین روسیه و ایران است. این تفاهم‌نامه بر اساس ایده‌هایی مطرح شد که در ژانویه بین رئیس‌جمهور روسیه و ایران، مورد بحث قرار گرفته بود.

بر اساس قراردادهای مندرج در این تفاهم‌نامه، گاز پروم متعهد شده است که در توسعه ۱۰ میلیارد دلاری میدانی گازی کیش و پارس شمالی

روابط گازی ترکیه و روسیه در بحبوحه بحران اوکراین چالش برانگیز شده است

بلغارستان که روسیه جریان گاز وارداتی به آن را قطع کرده است، گاز انتقال داده است.

در حالی که مقامات ترکیه و روسیه به طور علنی در مورد مناقشات انرژی اظهار نظر نمی کنند، پشت درهای بسته این اختلافات مداوم و گاهی اوقات بسیار بحث برانگیز است.

دو ماه پیش روسیه به دلیل تعمیر و نگهداری خط لوله بلواستریم، که حدود ۶۰ درصد واردات گاز روسیه از ترکیه از طریق آن صورت می گیرد را به مدت ۱۰ روز تعطیل کرد که تنها دو روز قبل از آن اعلام شد. با این حال این موضوع چندان مورد توجه قرار نگرفت.

به گفته یکی از مقامات سابق بوتاش، چنین هشدار کوتاهی «بی سابقه» است، زیرا تعطیلی تعمیر و نگهداری مشابهی که در خط لوله ترک استریم که بقیه واردات روسیه از ترکیه را تحویل می دهد و در اواخر ماه ژوئن برنامه ریزی شده بود در ابتدای ماه مارس (دو ماه زودتر) اعلام شد.

این اقدام گاز پرورم درست زمانی انجام شد که ناتواز ترکیه خواسته بود تا با الحاق سوئد و فنلاند در تقابل با مخالفت روسیه موافقت کند که البته ممکن است تصادفی باشد.

در حالیکه گاز پرورم صادرات گاز خود را به اروپا مجددا کاهش داد، اورسولافون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا، مسکورا به «باچ خواهی» متهم کرد.

المانیتور در گزارشی بیان کرده است ترکیه - به عنوان یک کشور غیر اتحادیه اروپا ممکن است در نگاه اول به نظر تحت تاثیر مسائل مرتبط با اروپا قرار نگرفته باشد، با این حال قطع اخیر گاز روسیه به ترکیه دیدگاه جدیدی را بوجود آورد. به گفته کارشناسان، از آنجا که روسیه اخیراً جریان گاز به ترکیه را به شکل بی سابقه ای قطع کرد، روابط انرژی ترکیه و روسیه با مناقشاتی همراه شده است.

ترکیه طی قراردادهایی با حجم ۳۱/۷۵ میلیارد متر مکعب در سال با روسیه و واردات ۲۶/۳ میلیارد متر مکعب، ۴۵ درصد از نیاز گاز خود را تامین می کرد. این وابستگی نشان دهنده آسیب پذیری بالای این کشور است، به طوری که آنکارا در ژانویه ۲۰۲۲ بعد از توقف صادرات ایران به مدت سه هفته آن را تجربه کرد.

تصمیم آنکارا برای پیروی نکردن از تحریم های اتحادیه اروپا علیه روسیه منطقی به نظر می رسد، اما در عین حال ترکیه هواپیماهای بدون سرنشین در اختیار اوکراین قرار داده است و ماه گذشته به

در صورت ادامه جستجوی گاز توسط ترکیه، قبرس و یونان با اتحادیه اروپا مذاکره خواهند کرد

ترکیه که قبرس را به عنوان یک کشور مستقل به رسمیت نمی شناسد، مدعی است که بخش بزرگی از منطقه اقتصادی فراساحلی این جزیره که از نظر قومی تقسیم شده است متعلق به ترکیه است.

کاسولیدس گفت که مقامات قبرسی معتقدند «بیش از شش» منطقه بالقوه وجود دارد که کشتی حفاری ترکیه می تواند کار خود را آغاز کند و ممکن است همه آنها در داخل منطقه مورد ادعای قبرس نباشند.

دولت قبرس حق حفاری و اکتشاف در ۹ میدان را به اکسون موبیل و شریکش قطر پترولیوم، شورون و شرکای داچ شل و نیومدرژیم اشغالگر قدس و همچنین کنسرسیومی متشکل از انی ایتالیا و توتال انرژی فرانسه اعطا کرده است.

وزیر امور خارجه قبرس روز پنجشنبه گفت، قبرس و یونان قصد دارند با دیگر اعضای اتحادیه اروپا در مورد چگونگی واکنش در صورت تلاش مجدد ترکیه برای حفاری نفت و گاز در داخل آب هایی که قبرس ادعا می کند منطقه انحصاری اقتصادی این کشور است، مشورت کنند.

فاتح دونمز، وزیر انرژی ترکیه، اوایل این هفته اظهار داشت که جدیدترین کشتی حفاری این کشور، عبدالحمید خان، ۹ آگوست برای عملیات حفاری در مدیترانه به حرکت در خواهد آمد.

یوانیس کاسولیدس، وزیر امور خارجه قبرس، پس از گفتگو با نیکوس دندیاس، همتای یونانی خود گفت: «ما درباره برخی اقدامات به این امید گفت و گو کرده ایم که بتوانیم از ایجاد چنین تنش هایی در منطقه انحصاری اقتصادی خود جلوگیری کنیم».

ترکیه قصد دارد قراردادهای گازی خود با روسیه، آذربایجان و ایران را تمدید کند

گازی گفتگو کردند.

همکاری در این حوزه یکی از زمینه های اصلی همکاری های تجاری و اقتصادی دو کشور است. در حال حاضر روسیه و ترکیه مستقیماً از طریق خطوط لوله گاز «بلواستریم» و «ترکیش استریم» به هم متصل هستند. در پایان سال ۲۰۲۱، ۱۵/۹۸ میلیارد متر مکعب گاز از طریق بلواستریم به ترکیه تحویل داده شد که بیشترین مقدار از آغاز بهره برداری از این خط لوله اصلی می باشد. روسیه در شش ماهه نخست سال جاری حدود ۱۳ میلیارد متر مکعب گاز به ترکیه صادر کرده است.

فاتح دونمز، رئیس وزارت انرژی ترکیه اظهار داشت این کشور قصد دارد قرارداد خرید گاز طبیعی با روسیه، آذربایجان و ایران را تمدید کند. وی در شبکه تلویزیونی هابر گلوبال گفت: «تامین کنندگان اصلی ما روسیه، آذربایجان و ایران هستند. ما قصد داریم قراردادها را برای یک دوره جدید با آنها تمدید کنیم. ما به دنبال تامین نیازهای انرژی خود هستیم».

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه و رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه، در مذاکرات ۱۹ جولای در تهران درباره همکاری های

امارت اسلامی افغانستان با ترکمنستان و ایران برای واردات نفت و گاز قرارداد امضا کرد

امارت اسلامی افغانستان (IEA)، در بحبوحه افزایش قیمت سوخت، قراردادهایی را با ترکمنستان و ایران برای واردات هزاران تن نفت و گاز امضا کرده است.

دفتر معاون نخست وزیر این کشور، روز دوشنبه، ۲۵ جولای، با بیان اینکه مردم می توانند در آینده نزدیک منتظر تغییرات قیمت نفت و گاز مایع باشند، گفت: هزاران تن گاز به بنادر آقینه، حیرتان و ترغندی رسیده است. با این حال، فرماندهی پلیس هرات می گوید که در ماه های اخیر چندین تن نفت بی کیفیت را کشف و ضبط کرده است.

جمعه خان الهام، رئیس واحد مبارزه با فساد در فرماندهی پلیس هرات گفت: «ما از تاجران ملی می خواهیم که واردات نفت بی کیفیت به کشور را متوقف کنند و اگر کسی نفت بی کیفیت وارد کند، تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت».

احمد شاه عزت، رئیس اداره نفت و گاز مایع هرات گفت: «امارت اسلامی افغانستان قرارداد بزرگ واردات نفت با ایران امضا کرده است که به زودی به نتیجه می رسد، بنابراین ما در تلاش هستیم تا قیمت نفت را کاهش دهیم».

در حالی که محموله های سوخت طبق آخرین توافقات با ایران و ترکمنستان هنوز وارد این کشور نشده است، مقامات امارت اسلامی افغانستان اعلام کردند که پس از وارد شدن و عرضه در بازار آزاد، قیمت ها کاهش می یابد.

طالبان گاز مایع (LPG) از ترکمنستان وارد می کند

به گفته وزارت تجارت و صنعت دولت موقت طالبان، مقامات این وزارت خانه توافقنامه ای را در مورد واردات گاز مایع (LPG) با مقامات ترکمنستان امضا کرده اند.

بنا به گزارش این وزارت، واردات گاز ال پی جی از ترکمنستان، که در زبان عامیانه به سیلندر گاز معروف است، در نشستی با اداره ملی استاندارد افغانستان، شرکت نفت و گاز افغانستان و مشاور اقتصادی نخست وزیر طالبان مورد بحث قرار گرفته است.

پس از چندین جلسه مشترک با مقامات ترکمنستان، این وزارتخانه در بیانیه ای اعلام کرد که آنها برای افزایش واردات گاز این کشور به توافق رسیده اند. در نتیجه گاز LPG از بنادر حیرتان، آقینه و ترغندی وارد کشور می شود.

به گزارش خبرگزاری دولتی باختر به نقل از مقامات طالبان، با واردات LPG، قیمت گاز به میزان قابل توجهی کاهش خواهد یافت.

اخیراً بازارهای افغانستان شاهد افزایش بی سابقه قیمت سوخت است، به طوری که قیمت یک کیلوگرم گاز LPG به ۷۸ افغانی و یک لیتر گازوئیل به ۱۲۰ افغانی رسیده است.

طرح پیشنهادی همکاری ایران و گاز پروم روسیه به منظور ساخت خطوط لوله گاز به پاکستان و عمان

است از برخی اقدامات امارات متحده عربی پیروی کند و به عنوان مرکز خدمات مالی و تجاری منطقه ای توسعه یابد که این اهداف نیاز به انرژی را افزایش می دهد.

گاز پروم و شرکت ملی نفت ایران در ۱۹ جولای در جریان سفر ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه به جمهوری اسلامی ایران، تفاهم نامه همکاری راهبردی امضا کردند که فرصت های همکاری به ویژه در زمینه های زیر را فراهم می کند: توسعه میادین نفت و گاز در ایران، تبادل گاز طبیعی و فرآورده های نفتی، اجرای پروژه های LNG در مقیاس بزرگ و کوچک، ساخت خطوط لوله اصلی گاز و همکاری علمی، فنی و فناوری.

همچنین بخشی از این تفاهم نامه شامل توسعه بازارهای منطقه ای دیگر است که دریافت انرژی به افغانستان نیز در اولویت بعدی آن قرار دارد.

وزیر نفت ایران، جواد اوجی، اظهار داشت که ایران چشم اندازهایی برای همکاری با گاز پروم در انتقال گاز مشترک به همسایگان خود، پاکستان و عمان می بیند. این حاصل قرارداد ۴ میلیارد دلاری برای توسعه هفت میدان نفتی ایران و تجارت نفت ایران با روسیه برای تکمیل بخش ریلی کریدور شمال-جنوب (INSTC) است. این یک خبر خوشایند برای پاکستان است که از زمان تحریم های ایران با محدودیت در واردات انرژی مواجه شده است.

کاربروری خط لوله گاز ایران-پاکستان به نام خط لوله صلح (IP Gas)، به طول ۲۷۷۵ کیلومتر (۱۷۲۴ مایل) برای رساندن گاز طبیعی از ایران به پاکستان، در حال انجام است. مشارکت روسیه تکمیل این امر را سریع تر می کند. پاکستان یک مشتری بزرگ انرژی با جمعیت ۲۲۱ میلیون نفر خواهد بود.

عمان دارای جمعیت نسبتاً کمی با ۵/۵ میلیون نفر است، اما مایل

۳۰ میلیارد روپیه مالیات اضافی در پاکستان برای جلوگیری از نكول مالیات نفت و گاز

تعدیل قیمت ها را به صورت هفتگی یا ۱۰ روز کاهش دهد.

این سازمان همچنین اعلام کرد که بودجه تکمیلی ۳۰ میلیارد روپیه را برای پرداخت فوری به شرکت دولتی نفت پاکستان (PSO) که تا ۲۸ آگوست با تعهدات پرداخت بین المللی حدود ۲۷۰ میلیارد روپیه مواجه است، تصویب کرده است.

منابع در بخش نفت اعلام کرده اند که مطالبات PSO در ۲۸ ژوئن به ۶۰۸ میلیارد روپیه رسیده است. این گزارش می افزاید، علیرغم چالش های موجود، شرکت دولتی نفت پاکستان در ۲۰۲۲ پرداخت های بین المللی قراردادهای خود را انجام داده بود، اما این امر در ماه آگوست امکان پذیر نخواهد بود که منجر به اختلال در زنجیره تامین خواهد شد.

دولت پاکستان که با کمبود نقدینگی روبرو است، تصمیم دارد به منظور جلوگیری از نكول بین المللی در پرداخت های نفت و گاز و تامین ۱۰۰ میلیارد روپیه بودجه اضطراری، ۳۰ میلیارد روپیه دیگر به عنوان مالیات وضع کند.

این تصمیم روز یکشنبه، ۲۸ جولای، در جلسه ویژه کمیته هماهنگی اقتصادی هیئت دولت (ECC) به ریاست مفتاح اسماعیل وزیر دارایی اتخاذ شد.

روزنامه داوون گزارش داد که تعهد بودجه به صندوق بین المللی پول (IMF) برای مازاد بودجه اولیه ۱۵۳ میلیارد روپیه بدون مالیات اضافی قابل برآورده کردن نیست.

در این گزارش آمده است که ECC تصمیم دارد، برای به حداقل رساندن عدم قطعیت قیمت ها از قیمت گذاری های دو هفته ای موجود، زمان

موافقت ایران با پاکستان برای خرید LPG به روپیه توسط این کشور

(JEC) موضوعات مربوط به خط لوله گاز پاکستان-ایران، پروژه های مشترک شرکت توسعه نفت و گاز پاکستان (OGDCL)، شرکت ملی نفت (NIOC) و مسائل معلق بین CPPA-G، NTDC، و ایران را مورد بررسی قرار می دهد.

به گفته منابع آگاه، OGDCL تمایل خود را برای همکاری با شرکت ملی نفت ایران به عنوان شریک سرمایه-گذاری مشترک برای اکتشاف هیدروکربن ها در ایران و سراسر جهان ابراز کرده است. همچنین OGDCL مایل است با شرکت ملی نفت ایران به منظور ارزیابی ذخایر گاز و ازدیاد برداشت نفت در پاکستان همکاری کند. با این حال، به دلیل تحریم های آمریکا، هیچ همکاری تاکنون محقق نشده است.

منابع آگاه در وزارت بازرگانی به بیزینس ریکوردر اظهار داشت، بعد از اعلام آمادگی ایران به منظور بررسی پیشنهاد پاکستان، خرید گاز ال پی جی پاکستان از ایران به روپیه پاکستان انجام می شود، زیرا تهران آماده بررسی پیشنهاد پاکستان است.

این منابع با به اشتراک گذاشتن جزئیات خط لوله گاز پاکستان-ایران گفتند: «هر دو طرف بر تعهد خود نسبت به حل زود هنگام پروژه آی پی (صادرات گاز ایران به پاکستان) تحت قرارداد خرید و فروش گاز (GSPA) تاکید کردند و توافق کردند که اقدامات لازم را انجام دهند.»

بیست و یکمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی پاکستان و ایران

تجارت دوجانبه قطر و هند با رشد ۶۳ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ به ۱۵/۰۳ میلیارد دلار رسید

گذشته است. هند بر اساس توافقنامه ای که در سال ۱۹۹۰ توسط هر دو طرف برای خرید ال ان جی امضا کرد، به مدت ۲۵ سال، سالانه ۷/۵ میلیون تن گاز طبیعی از قطر وارد می کند.

متعاقباً، هر دو طرف (در دسامبر ۲۰۱۵) توافق کردند که قطر به میزان سالانه یک میلیون تن ال ان جی بیشتر در اختیار هند قرار دهد.

ونکایا نایدو، معاون رئیس جمهور هند، اخیراً در نشست تجاری هند و قطر که به مناسبت سفر رسمی وی به قطر به همراه یک هیئت تجاری بلند پایه هندی برگزار شد، گفت: تجارت دوجانبه بین دو کشور در حال حاضر تحت سلطه بخش انرژی است.

قطر بزرگترین تامین کننده گاز هند است و بیش از ۵۰ درصد از واردات LNG هند را به خود اختصاص می دهد. هند علاوه بر LNG، اتیلن، پروپیلن، آمونیاک، اوره و پلی اتیلن را نیز از قطر وارد می کند.

داده های منتشر شده توسط وزارت بازرگانی هند نشان می دهد که با افزایش عرضه گاز طبیعی مایع، تجارت دوجانبه قطر و هند در سال ۲۰۲۱-۲۰۲۲ با ۶۳ درصد افزایش نسبت به سال پیش از آن به ۱۵/۰۳ میلیارد دلار رسیده است.

سفارت قطر در هند در وب سایت خود اعلام کرد که هند چهارمین مقصد صادراتی قطر است. بر اساس گزارش وزارت بازرگانی هند، این کشور در سال های ۲۰۲۱-۲۰۲۲ گاز طبیعی مایع به ارزش ۵/۹ میلیارد دلار از قطر وارد کرد که نشان دهنده رشد ۸۸ درصدی نسبت به سال

تاسیسات جدید تصفیه گاز طبیعی در عربستان سعودی

رئیس و مدیر مالی شرکت داو نیز در این خصوص گفت که این مشارکت «به پیشبرد گذار انرژی کمک خواهد کرد.» بر اساس این قرارداد، داو ۲۵ درصد سهام و الحجیلان ۷۵ درصد باقی مانده در این سرمایه‌گذاری مشترک را در اختیار خواهند داشت. این مرکز قرار است از فناوری‌های تولیدی داو استفاده کند و انتظار می‌رود ساخت این کارخانه در سال ۲۰۲۴ آغاز و در سال ۲۰۲۵ به بهره‌برداری برسد.

دو شرکت داو ایالات متحده و گروه عربستان سعودی به منظور همکاری برای طراحی، ساخت و راه‌اندازی مشترک کارخانه متیل دی اتانول آمین (کارخانه تصفیه گاز طبیعی) در پارک PlasChem در جوبیل عربستان سعودی توافق کردند. در بیانیه‌ای که به این منظور انتشار یافت، فیصل الحجیلان، مدیرعامل گروه الحجیلان، از نقش مهم عربستان سعودی در بازار پتروشیمی منطقه‌ای و جهانی اشاره کرد و گفت که انتظار می‌رود در سال‌های آینده رشد بیشتری داشته باشد.

قدرت دیپلماسی در خلیج فارس می‌تواند منجر به توسعه میادین مشترک نفت و گاز شود

بزرگترین ذخایر گازی مشترک در جهان را دارند، در خلیج فارس، ایران میادین مشترک نفت و گاز دیگری با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و عراق دارد و همچنین میادین متعددی بین کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و عراق مشترک است. برای انتقال انرژی تولید شده توسط این میادین، کشورهای منطقه مدت‌هاست پروژه‌های مختلف را بررسی کرده‌اند.

در صورتیکه دیپلماسی اقتصادی از طریق پروژه‌های مشترکی مانند توسعه میدان گازی دورا-آرش اجرا شود، انگیزه جدیدی به روابط ایران و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس خواهد داد. به نظر می‌رسد ایران و عراق به اجرای طرح‌های توسعه یکپارچه نزدیک‌تر هستند، زیرا اخیراً پس از مذاکرات متعدد، تصمیم گرفته‌اند تا گروه‌های فنی مشترکی را برای توسعه روابط انرژی و میادین مشترک تشکیل دهند.

پس از دیدار وزیر انرژی عربستان سعودی با همتای کویتی خود در ماه مارس برای امضای توافقنامه‌ای به منظور توسعه میدان مشترک دورا، وزارت امور خارجه ایران اعلام کرد، هر گامی برای توسعه این میدان مشترک که در ایران با نام آرش شناخته می‌شود، باید با همکاری سه کشور انجام شود. پس از آن عربستان سعودی و کویت از ایران دعوت کردند تا برای تعیین حد شرقی منطقه مشترک، مذاکره کند. با آن که مذاکرات پیشنهادی هنوز انجام نشده است، اما این میدان نمونه‌ای است که نشان می‌دهد اگر فضای سیاسی و امنیتی منطقه اجازه دهد، یک منطقه مورد مناقشه، پتانسیل تبدیل شدن به منطقه‌ای برای همکاری را دارد و از آنجاییکه بازیگران کلیدی منطقه به دنبال گفت‌وگو هستند، باید پتانسیل دیپلماسی انرژی منطقه را در نظر گرفت. میادین نفت و گاز مشترک در خلیج فارس و دریای عمان عمدتاً مناطق بکری برای همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه هستند. ایران و قطر

کشف گاز توسط شرکت بین‌المللی اکتشاف و تولید تایلند (PTTEP) وانی ایتالیا در امارات

خبر داد و گفت: «معتقدیم کنسرسیون می‌تواند تجربه و فناوری را برای تسریع در توسعه و تولید میدان به منظور حمایت از خودکفایی گاز امارات متحده عربی فراهم کند».

بلوک ۲ فراساحلی ابوظبی، واقع در شمال غربی ابوظبی، ۴۰۳۳ کیلومتر مربع مساحت دارد.

در حال حاضر این دو شرکت، در چهار پروژه امارات متحده عربی یعنی ابوظبی فراساحل ۱، ابوظبی فراساحل ۲، ابوظبی فراساحل ۳ و منطقه خشکی شارجه که همگی در مرحله اکتشاف هستند، سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

مدیر اجرایی PTTEP، از کشف گاز قابل توجهی در بلوک ۲ فراساحلی ابوظبی توسط این شرکت و انی خبر داد و گفت: مخازن حامل گاز به خوبی آزمایش شده‌اند و گزینه‌های توسعه سریع در دست ارزیابی هستند. پس از این کشف، دو شرکت به حفاری اکتشاف‌های نزدیک برای ارزیابی بیشتر پتانسیل بلوک ادامه خواهند داد. میزان تخمین اولیه از حجم گاز خام اکتشاف صورت گرفته در فوریه ۲۰۲۲ در عمق کم‌تر و این کشف جدید مجموعاً ۲/۵ تا ۳/۵ تریلیون فوت مکعب است. وی همچنین از اشتیاق این شرکت برای پیشبرد برنامه توسعه پروژه

قراردادهای بزرگ ادنوک امارات متحده عربی به منظور افزایش تولید گاز

است. این مناقصه، که به طور رسمی در اوایل سال ۲۰۲۳ آغاز می‌شود و ممکن است در اواخر سال جاری برگزار شود، مربوط به بلوک B شارجه بوده که به طور مشترک توسط انی و شرکت دولتی نفت شارجه اداره می‌شود. بر اساس بیانیه شرکت دولتی نفت شارجه، حفاری بیشتر توسط این دو شرکت که در مناطق امتیاز خشکی A و C نیز با هم کار می‌کنند، قرار است با دو چاه جدید ادامه یابد و داده‌های اولیه لرزه‌نگاری، ذخایر قابل توجهی را نشان می‌دهد که تولید و توسعه آن‌ها «بسیار مقرون به صرفه» خواهد بود.

ادنوک پیش از اعطای این قرارداد، یک قرارداد مشارکت با توتال انرژی فرانسه شامل همکاری در تجارت، عرضه محصول و جذب، استفاده و ذخیره‌سازی کربن امضا کرده است. عناصر مشخص شده در این قرارداد مشارکت تنها در بخش گاز دارای موارد زیر است: ۴۰ درصد از سهام امتیاز گاز غیرمتعارف رویس دیاب که هدف تولید آن ۱ میلیارد فوت مکعب در روز تا سال ۲۰۳۰ است و اولین تولید آن در سال ۲۰۲۰ بود.

«ادنوک»، شرکت دولتی نفت ابوظبی امارات، به عنوان بخشی از برنامه‌های خود برای کمک به امارات برای دستیابی به خودکفایی گاز و پس از آن صادرات گاز مازاد، قراردادهای حفاری به ارزش ۲ میلیارد دلار را برای توسعه پروژه گاز ترش Hail and Ghasha منعقد کرده است. خودکفایی در گاز به امارات متحده عربی این امکان را می‌دهد تا برای تامین گاز مورد نیاز شبکه برق خود به قطر وابسته نباشد. در راستای این ایده خودکفایی، ادنوک قراردادهایی را با ارزش ۲ میلیارد دلار به شرکت وابسته خود، ADNOC Drilling اعطا کرد.

بخش قابل توجهی از کار بر روی توسعه امتیاز Ghasha (بزرگترین توسعه گاز ترش فراساحلی جهان) متمرکز خواهد شد، که انتظار می‌رود تولید آن در سال ۲۰۲۵ آغاز شود و هدف آن تولید حداقل ۱/۵ میلیارد فوت مکعب گاز در روز تا سال ۲۰۳۰ است. این امتیاز گسترده شامل خود میدان Ghasha و هشت میدان دیگر امارات می‌شود. اخیراً شارجه نیز، پیشنهادهایی را برای راه‌اندازی یک دور مناقصه فراساحلی به منظور کشف گاز و میعانات گازی جدید مطرح کرده

همه نگاهها معطوف به سهم روسیه از واردات گاز اتحادیه اروپا

روسیه به روبل، قطع کرده است. اتحادیه اروپا در نظر دارد تا پایان سال، با هدف کاهش دو سوم وابستگی خود به گاز روسیه، خرید ال ان جی و واردات خود را از کشورهای عرضه کننده دیگری نظیر نروژ، الجزایر و آذربایجان افزایش دهد و به عنوان بخشی از طرح انرژی اضطراری خود در نظر دارد که مصرف گاز را تا ۱۵ درصد کاهش دهد تا از این طریق عواقب کاهش یا توقف کامل عرضه از طریق نورد استریم ۱ از روسیه به اروپا را کمتر نماید.

آلمان، در ۲۲ ژوئیه هدف جدید خود را برای ذخیره سازی گاز، ۹۵ درصد تا اول نوامبر اعلام کرد، این کشور در حال حاضر در مرحله دوم طرح اضطراری خود قرار دارد و برای اولین بار خطر ورود این کشور به مرحله سوم وجود دارد، این بدان معناست که عرضه گاز دیگر برای پاسخگویی به تقاضا کافی نیست و ممکن است لازم باشد برای اطمینان از عرضه به مشتریان حیاتی اقدامات غیر مبتنی بر بازار نظیر اعمال محدودیت و سهمیه بندی انجام شود.

پس از کاهش جریان گاز از طریق خط لوله نورد استریم ۱، همه نگاهها به سهم روسیه از واردات گاز طبیعی اتحادیه اروپا است، به گفته گاز پیروم، دلیل کاهش جریان گاز طبیعی از طریق نورد استریم ۱، تعمیر و نگهداری موتور توربین زیمنس است که برای انتقال گاز روسیه به اروپا از طریق آلمان ضروری است. مشکلات این توربین منجر به کاهش صادرات از طریق این خط لوله از حدود ۴۰ درصد (گاز پیروم در ۱۵ ژوئن صادرات گاز طبیعی از طریق نورد استریم را ۶۰ درصد کاهش داد و گفت دلیل آن عدم بازگشت توربین زیمنس به روسیه پس از تعمیر و نگهداری در کانادا است.) در هفته گذشته به ۲۰ درصد می شود.

در سال ۲۰۲۱، اتحادیه اروپا ۱۵۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی (شامل ال ان جی) از روسیه وارد کرد. روسیه با سهم حدود ۴۵ درصدی از واردات گاز طبیعی اتحادیه اروپا بزرگترین صادرکننده به این منطقه بود. در ماههای گذشته، مسکو عرضه گاز به چندین کشور عضو اتحادیه اروپا را به دلیل امتناع آنها از پرداخت هزینه واردات گاز

استرالیا ممکن است صادرات ال ان جی را به دلیل کمبود گاز داخلی محدود کند

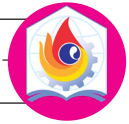
محموله های ال ان جی را از سه پروژه فراساحلی در شرق استرالیا، از بازار خارجی به بازار داخلی منحرف کند تا اطمینان حاصل شود که عرضه به خوبی صورت می گیرد.

بر اساس گزارش کمیسیون رقابت و مصرف کننده استرالیا، اگر تولیدکنندگان ال ان جی مجاز به فروش تمام ال ان جی بدون قرارداد خود، به خارج از کشور باشند، سواحل شرقی استرالیا ممکن است با کمبود حدود یک دهم تقاضای گاز پیش بینی شده برای سال ۲۰۲۳ مواجه شود. تقاضا برای گاز طبیعی در این کشور به دلیل تلاش برای حذف زغال سنگ و تولید انرژی تجدیدپذیر در حال افزایش است.

استرالیا به دلیل صادرات بیش از حد با کمبود گاز داخلی مواجه است و به همین منظور کمیسیون رقابت و مصرف کننده این کشور هشدار داده است که دولت باید محدودیت هایی را بر صادرات ال ان جی اعمال کند تا متضمن عرضه داخلی باشد.

این هشدار به دنبال تصمیم اپراتور بازار انرژی استرالیا برای فعال کردن مکانیزم تضمین عرضه که چند سال پیش در پی کمبود قریب الوقوع دیگری راه اندازی شد (زمانی که دولت استرالیا متوجه شد نیازمند راهی برای اطمینان از عرضه بازار داخلی با وجود افزایش صادرات ال ان جی است). بر اساس این مکانیزم، دولت استرالیا می تواند

برنامه‌ریزی انی برای ساخت دومین تاسیسات شناور ال‌ان‌جی در موزامبیک

دست به کار شود، تولید ممکن است حتی قبل از پروژه خشکی ۲۰ میلیارد دلاری TotalEnergies SE که سال گذشته به دلیل مسائل امنیتی به طور ناگهانی ساخت و ساز را متوقف کرد، آغاز شود. پیش از رسیدن به تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی، این شرکت باید با شرکای خود از جمله اکسون موبیل، شرکت ملی نفت چین و امپرسا ناسیونال دی هیدروکربونتریس متعلق به دولت موزامبیک موافقت کند.

شرکت انی در حال برنامه‌ریزی برای ساخت دومین شناور تولید ال‌ان‌جی در فراساحل موزامبیک است که می‌تواند در کمتر از چهار سال آینده ساخته شود و به اروپا در تنوع بخشیدن به عرضه سوخت کمک کند. این پروژه شامل تاسیسات ۷ میلیارد دلاری Coral-Sul FLNG است که در سواحل شمالی موزامبیک لنگر انداخته و قرار است امسال صادرات سوخت را آغاز کند. اگرانی تصمیم بگیرد تا اوایل سال ۲۰۲۳

امکان افزایش تولید داخلی گاز طبیعی در رومانی

علاوه بر اولین میدان جدید نفت و گاز دریای سیاه که تولید آن در ژوئن آغاز شد، پروژه‌های تولید نفت و گاز رومانی ممکن است در سال ۲۰۲۳ و یا بعد از آن به بهره‌برداری برسد. اختلافات سیاسی و فقدان سیاست منسجم، آرزوهای رومانی را به عنوان یک منبع انرژی منطقه‌ای به تاخیر انداخته است. در همین حال، دولت رومانی ۴/۳ میلیون یورو به برنامه‌های مختلف برای توسعه خطوط لوله گاز اختصاص داده است. هدف مقامات این کشور آن است که با وجود هزینه‌های سنگین گاز، خانه‌های بیشتری را به شبکه توزیع گاز مرکزی متصل کنند. قیمت‌های بالای گاز باعث کاهش مصرف خانوارها می‌شود و کمیسیون اروپا انتظار دارد هزینه انرژی تا سال ۲۰۲۵-۲۰۲۴ بالا بماند.

اتحادیه اروپا سالانه ۱۵۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از روسیه وارد می‌کند، در چنین شرایطی یکی از کشورهای اروپایی که کمترین آسیب را از قطع گاز روسیه می‌بیند، رومانی است. ۴۰ درصد گاز مصرفی اتحادیه اروپا توسط روسیه تامین می‌شود، که ۳۰ درصد از صادرات روسیه را تشکیل می‌دهد. این بدان معنا است که روسیه در این نوع معاملات بیشتر از اروپا وابسته است، در چنین شرایطی کاهش واردات گاز روسیه در میان مدت و بلند مدت بهترین گزینه برای اتحادیه اروپا است، اما در کوتاه مدت بدون هزینه نیست. علیرغم اینکه رومانی یک تولیدکننده انرژی در منطقه است، دولت این کشور مجموعه‌ای از اقدامات سیاستی منسجم را برای مقابله با این موضوع طراحی نکرده است.

تحریم‌های روسیه خسارت سنگینی بر اروپا وارد می‌کند

اروپا را به سمت سقوط سوق دهد. در چنین شرایطی اتحادیه اروپا درخواست روسیه را برای پرداخت به روبل رد کرد و گفت که هیچ توافق قراردادی برای پرداخت روبلی وجود ندارد. گاز پروم با متهم کردن لتونی به نقض شرایط خرید و عدم پرداخت روبلی عرضه گاز به این کشور را قطع کرد. لتونی برای گاز طبیعی به روسیه وابسته است، اما دولت این کشور مدعی شد، انتظار ندارد اقدام گاز پروم تاثیر چندانی بر این کشور داشته باشد. در حال حاضر، گاز پروم عرضه گاز خود به دانمارک، فنلاند، هلند، بلغارستان و لهستان را به دلیل عدم پرداخت به روبل متوقف کرده است. این شرکت همچنین تحویل گاز به شرکت آلمانی شل انرژی اروپا را متوقف کرد.

بحران میان روسیه و اوکراین، تحریم‌های بی شماری را برای روسیه به همراه داشته است. ولادیمیر پوتین، در واکنش به تحریم‌های روسیه، عرضه گاز را به کشورهای غیر دوست قطع کرد. اروپا با تحریم‌های روسیه آسیب زیادی می‌بیند و اگر این روند ادامه پیدا کند، احتمالاً بزرگترین سقوط مالی تاریخ را تجربه خواهد کرد. برخی از کشورهای اروپایی مانند آلمان و ایتالیا بسیار به گاز روسیه وابسته هستند و نمی‌توانند آن را به راحتی جایگزین کنند. تحریم‌های اقتصادی بیشتر از روسیه به اروپا آسیب می‌زند. رونق در مشاغل آلمانی به بدترین سطح از زمان شیوع اولیه بیماری همه‌گیری کرونا کاهش یافته است. نگرانی‌های فزاینده‌ای وجود دارد که تورم بالا و کاهش عرضه انرژی از روسیه، بزرگترین اقتصاد

چالش‌هایی برای از سرگیری جریان عادی نورد استریم ۱ توسط گازپروم روسیه

کانادا دارند که با شفافیت کمی که مورد چگونگی بازگشت آن‌ها به دلیل تحریم‌ها وجود دارد، هنوز در روسیه هستند و سه توربین دیگر نیز نیاز به تعمیر و نگهداری از زمینس دارند.

به گفته گازپروم، توربینی که برای تعمیرات در کانادا بود، در راه بازگشت به روسیه دچار تحریم شد، در حالی که دولت کانادا با صدور معافیتی اجازه ارسال توربین به آلمان و تعمیرات آینده چنین تجهیزاتی را صادر کرده است، گازپروم ادعا می‌کند که معافیت در شکل فعلی آن ممکن است کافی نباشد. مارکلوف گفت: مجوز صادر شده توسط مقامات کانادایی شرایط قرارداد فعلی با گازپروم را برای سرویس دهی به توربین‌ها در نظر نمی‌گیرد. وی افزود: این معافیت برای زمینس انرژی کانادا با مسئولیت محدود صادر شده است که هیچ قراردادی با گازپروم ندارد.

گازپروم بار دیگر زمینس انرژی را مقصر این واقعیت دانست که توربین‌ها آنطور که باید در خط لوله نورد استریم به اروپا کار نمی‌کنند. درحالی‌که زمینس انتقادات گازپروم را رد کرده و گفته است تعمیر و نگهداری تجهیزات باید مطابق روتین باشد.

گازپروم اخیراً جریان نورد استریم ۱ را تا ۲۰ درصد از ظرفیت خود کاهش داد و دلیل آن را مسائل مربوط به تعمیر و نگهداری توربین و تحریم‌های اعمال شده توسط کشورهای غربی دانست. گازپروم از اواسط ژوئن در حال کاهش جریان از طریق نورد استریم ۱ است. ایستگاه کمپرسور پورتوویا در روسیه، جایی که خط لوله آغاز می‌شود، برای راه‌اندازی شش توربین اصلی و دو توربین کوچکتر طراحی شده است که اکنون به دلیل تحریم‌ها تنها یک توربین اصلی آن فعال است. به گفته مارکلوف، در حال حاضر، سه توربین نیاز به تعمیر در

ایالات متحده بزرگترین صادرکننده ال‌ان‌جی جهان در نیمه اول سال ۲۰۲۲

جاری به اتحادیه اروپا و بریتانیا بوده که ۶۴ درصد یا ۷/۳ میلیارد فوت مکعب در روز از کل صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده را تشکیل می‌دهد. مشابه سال ۲۰۲۱، ایالات متحده بیشترین مقدار صادرات ال‌ان‌جی را به اتحادیه اروپا و بریتانیا داشته که ۴۷ درصد از ۱۴/۸ میلیارد فوت مکعب در روز از کل واردات ال‌ان‌جی اروپا را تامین کرده است و پس از آن قطر با ۱۵ درصد، روسیه با ۱۴ درصد و چهار کشور آفریقایی با ۱۷ درصد در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند.

در ماه ژوئن، ایالات متحده ۱۱ درصد کمتر از میانگین صادرات ۱۱/۴ میلیارد فوت مکعب در روز ال‌ان‌جی در پنج ماه اول سال ۲۰۲۲ صادر کرد که عمدتاً به دلیل قطعی برنامه ریزی نشده در تأسیسات صادراتی Freeport LNG بود.

به گزارش EIA، صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده در نیمه اول سال ۲۰۲۲ در مقایسه با نیمه دوم سال ۲۰۲۱، ۱۲ درصد رشد داشته، که این رشد صادرات به سه دلیل افزایش ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی، افزایش قیمت بین‌المللی گاز طبیعی و ال‌ان‌جی و افزایش تقاضای جهانی به ویژه در اروپا است.

بر اساس برآوردهای EIA، ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده از نوامبر ۲۰۲۱ به میزان ۱/۹ میلیارد فوت مکعب در روز افزایش یافته است. EIA تخمین می‌زند که از ژوئیه ۲۰۲۲، ظرفیت مایع‌سازی ال‌ان‌جی ایالات متحده به طور متوسط ۱۱/۴ میلیارد فوت مکعب در روز باشد.

بیشترین صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده در طول پنج ماه اول سال

توافق الجزایر، نیجر و نیجریه در گام بعدی پروژه خط لوله گاز ترانس صحرا

وضعیت پیشرفت آن را مورد بحث قرار دادند، اما هیچ اشاره‌ای به زمان تکمیل این پروژه نشده است.

این پروژه در سال ۲۰۰۹ راه‌اندازی و هزینه سرمایه‌گذاری در آن زمان ۱۰ میلیارد دلار برآورد شد. این خط لوله به طول ۴۱۲۸ کیلومتر بوده که ۱۰۳۷ کیلومتر آن در نیجریه، ۸۴۱ کیلومتر در نیجر و ۲۳۱۰ کیلومتر آن در الجزایر است و میادین گازی نیجریه را از طریق نیجر به مرز الجزایر متصل می‌کند تا به شبکه الجزایر متصل شود.

وزرای انرژی الجزایر، نیجر و نیجریه اخیراً یادداشت تفاهمی را به منظور ساخت یک خط لوله گاز در بیابان صحرا امضا کردند که بخشی از گاز مورد نیاز اروپا را عرضه می‌کند.

خط لوله گاز ترانس صحرا قرار است میلیارد‌ها متر مکعب گاز نیجریه را از طریق نیجر به الجزایر ارسال کند. الجزایر سپس گاز را از طریق ترانس‌مد و ال‌ان‌جی به کشورهای اروپایی ارسال می‌کند. به گفته APS، وزرای این کشورها در ابتدا جنبه‌های مختلف پروژه از جمله

۶ آگوست ۲۰۲۲

بررسی تحولات هفتگی قیمت های جهانی گاز طبیعی

غلامعلی رحیمی

در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۳ آگوست ۲۰۲۲ کاهش یافت. همچنین قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار شیکاگو از یک روند کاهشی برخوردار بوده و از حدود ۸/۱۸ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۲۸ جولای ۲۰۲۲، با ۶۷ سنت (۸/۲ درصد) کاهش تا کمتر از ۷/۵۱ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۳ آگوست ۲۰۲۲ کاهش یافت. از سوی دیگر، قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار نیویورک طی دوره مذکور از یک روند افزایشی برخوردار بوده و از حدود ۷/۶۷ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۸/۱۱ دلار در هر میلیون بی تی یو افزایش یافت.

« تحلیل بازار گاز :

قیمت های تک محموله گاز طبیعی در بازار آمریکا (هنری هاب) طی هفته منتهی به ۳ آگوست ۲۰۲۲ به دلیل کاهش تقاضای گاز طبیعی آمریکا و افزایش عرضه گاز طبیعی در هفته منتهی به ۳ آگوست ۲۰۲۲ و همچنین افزایش سطح ذخایر زیرزمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی هفته منتهی به ۲۹ جولای ۲۰۲۲، از یک روند کاهشی برخوردار بود. بر این اساس، قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار هنری هاب از حدود ۸/۶۶ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۲۸ جولای ۲۰۲۲، با ۸۳ سنت (۹/۶ درصد) کاهش تا کمتر از ۷/۸۳ دلار

جدول ۱ : روند تغییرات قیمت های تک محموله گاز طبیعی بازار آمریکا طی دوره ۲۸ جولای الی ۳ آگوست ۲۰۲۲ - (دلار در هر میلیون بی تی یو)

۳ آگوست	۲ آگوست	۱ آگوست	۲۹ جولای	۲۸ جولای	
۷/۸۳	۷/۹۸	۸/۱۷	۸/۳۷	۸/۶۶	هنری هاب
۸/۱۱	۷/۴۱	۷/۴۹	۷/۸۵	۷/۶۷	نیویورک
۷/۵۱	۷/۵۳	۷/۷۲	۸/۰۱	۸/۱۸	شیکاگو

محموله LNG در بازار شمال غرب اروپا طی دوره ۱۳ جولای الی ۲۹ جولای ۲۰۲۲ از یک روند کاهشی اندک برخوردار بوده و از حدود ۴۵/۳ دلار در هر میلیون بی تی یو تا کمتر از ۴۵/۱۵ دلار در هر میلیون بی تی یو رسیده است.

قیمت تک محموله LNG در بازار شمال شرق آسیا طی دوره ۱۳ جولای الی ۲۹ جولای ۲۰۲۲ از یک روند افزایشی برخوردار بوده و از حدود ۴۰/۷۳ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۴۴/۸۱ دلار در هر میلیون بی تی یو افزایش یافته است. از سوی دیگر، قیمت تک

جدول ۲: روند تغییرات قیمت های تک محموله LNG در بازارهای اروپا، آسیا و آمریکای لاتین طی دوره ۱۳ جولای الی ۲۹ جولای ۲۰۲۲ - (دلار در هر میلیون بی تی یو)

تغییر	۲۹ جولای ۲۰۲۲	۱۳ جولای ۲۰۲۲	
+۴,۰۸۵	۴۴,۸۱۵	۴۰,۷۳	منطقه شمالشرق آسیا
+۴,۰۶	۴۴,۸۸	۴۰,۸۲	چین
+۲,۱۹۵	۳۹	۳۶,۸۰۵	هند
-۰,۱۵	۴۵,۱۵	۴۵,۳	منطقه شمالغرب اروپا
+۰,۳۵	۴۵,۶۵	۴۵,۳	ایتالیا
-۰,۱۵	۴۵,۱۵	۴۵,۳	یونان
-۰,۱۵	۴۵,۱۵	۴۵,۳	ترکیه
+۰,۵۱	۴۴,۷۷	۴۴,۲۶	آرژانتین
+۰,۵۳	۴۴,۵۲	۴۳,۹۹	برزیل
+۰,۴۹	۴۵,۰۶	۴۴,۵۷	شیلی

درصد کاهش یافته و در سطح ۵/۶ میلیارد فوت مکعب در روز قرار گرفته است. واردات گاز طبیعی از کانادا در مقایسه با میزان مشابه سال قبل در حدود ۷/۷ درصد افزایش نشان می دهد. تولید بازاری گاز طبیعی آمریکا طی دوره مذکور در حدود ۱ درصد افزایش داشته است که در مقایسه با میزان مشابه سال قبل معادل ۴/۴۸ درصد بیشتر می باشد.

تقاضای گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۳ آگوست ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۱/۸۵ درصد کاهش یافته است، که در این میان مصرف بخشهای نیروگاهی، خانگی و تجاری و صادرات خط لوله با کاهش و مصرف بخش صنعت و صادرات LNG با افزایش همراه بوده است. طی دوره ۲۸ جولای الی ۳ آگوست ۲۰۲۲، میزان واردات گاز طبیعی آمریکا از طریق خط لوله از کانادا به میزان ۵/۱

جدول ۳: وضعیت عرضه و تقاضای گاز طبیعی آمریکا طی دوره ۲۸ جولای الی ۳ آگوست ۲۰۲۲

متوسط حجم روزانه (میلیارد فوت مکعب)			
سال گذشته	هفته گذشته	هفته جاری	
۱۰۶,۴	۱۰۹,۷	۱۱۰,۷	تولید ناخالص
۹۳,۷	۹۷	۹۷,۹	تولید بازاری
۵,۲	۵,۹	۵,۶	واردات از کانادا
۰,۱	۰,۱	۰,۱	واردات LNG
۹۹	۱۰۳	۱۰۳,۶	کل عرضه
۷۰,۹	۷۳,۷	۷۲,۳	مصرف آمریکا
۴۱,۵	۴۳,۲	۴۲,۱	بخش نیروگاهی
۲۱,۲	۲۰,۹	۲۱	بخش صنعت
۸,۱	۹,۶	۹,۲	بخش خانگی و تجاری
۶,۲	۵,۸	۵,۳	صادرات مکزیک
۶,۵	۶,۷	۶,۷	خود مصرفی/تلفات
۱۰,۸	۱۰,۸	۱۰,۹	صادرات LNG
۹۴,۳	۹۷	۹۵,۲	کل تقاضا

بر اساس گزارش موسسه بیکر هیوز، تعداد دکل های حفاری گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۲۶ جولای ۲۰۲۲ در حدود ۱۵۷ دکل بوده است که در مقایسه با هفته قبل از آن ۱/۳ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر، تعداد دکل های حفاری در بخش نفت (که شامل تولید گازهای همراه نفت نیز می شود) طی دوره مذکور معادل ۱ درصد افزایش یافته و در سطح ۶۰۵ دکل فعال قرار گرفته است.

جدول ۴: وضعیت دکل های حفاری فعال در بخش نفت و گاز آمریکا طی هفته منتهی به ۲۶ جولای ۲۰۲۲

میزان تغییر (درصد)		نسبت به هفته منتهی به ۲۶ جولای ۲۰۲۱	
نسبت به سال قبل	نسبت به هفته قبل		
۵۷/۱	۱	۶۰۵	دکل های بخش نفت
۵۲/۴	۱/۳	۱۵۷	دکل های بخش گاز
-	-	۷۶۲	جمع کل دکل ها
۸۸/۲	۳/۲	۳۲	دکل های حفاری عمودی
۵۷/۷	۱/۵	۶۹۷	دکل های حفاری افقی
۳۱	-۵	۳۸	دکل های حفاری هدایت شونده (Directional)

فوت مکعب قرار گرفته است و به میزان ۷۷ میلیارد فوت مکعب (۱۲/۳ درصد) از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه کمتر می باشد. ذخایر در منطقه تولیدی (آلاباما، آرکانزاس، کانزاس، لوئیزیانا و....) به میزان ۱۹۳ میلیارد فوت مکعب کمتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه یعنی ۱۴۵۸ میلیارد فوت مکعب بوده و نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۶ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته و در سطح ۱۲۶۵ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است. سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی منطقه تولید به میزان ۱۴۲ میلیارد فوت مکعب (۱۰/۱ درصد) از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۲۹ جولای ۲۰۲۱ کمتر می باشد. سطح ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی منطقه غرب آمریکا طی هفته منتهی به ۲۹ جولای ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان

بر اساس برآوردهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا میزان ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی هفته منتهی به ۲۹ جولای ۲۰۲۲ در حدود ۲۴۵۷ میلیارد فوت مکعب بود که نسبت به هفته قبل از آن بیش از ۴۱ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته است. این ذخایر به میزان ۲۶۸ میلیارد فوت مکعب کمتر از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۲۹ جولای ۲۰۲۲ بوده و به میزان ۳۳۷ میلیارد فوت مکعب (۱۲/۱ درصد) کمتر از متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۲۱-۲۰۱۷) می باشد. میزان متوسط ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی آمریکا طی ۵ سال گذشته در حدود ۲۷۹۴ میلیارد فوت مکعب بوده است. در منطقه شرق، میزان ذخایر طی هفته منتهی به ۲۹ جولای ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۱۷ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته و در سطح ۵۴۹ میلیارد

جدول ۵: روند تغییرات سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی دوره ۲۲ جولای الی ۲۹ جولای ۲۰۲۲

مقایسه روند تاریخی				میزان ذخایر بر حسب میلیارد فوت مکعب			منطقه
متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۲۱-۲۰۱۷)		۲۹ جولای ۲۰۲۱		میزان تغییر	۲۹ جولای ۲۰۲۲	۲۲ جولای ۲۰۲۲	
تغییر (درصد)	ذخایر (میلیارد فوت مکعب)	تغییر (درصد)	ذخایر (میلیارد فوت مکعب)				
-۱۲/۳	۶۲۶	-۸/۷	۶۰۱	+۱۷	۵۴۹	۵۳۲	شرق
-۹/۳	۷۰۹	-۱۰/۳	۷۱۷	+۱۸	۶۴۳	۶۲۵	غرب
-۱۳/۲	۱۴۵۸	-۱۰/۰۹	۱۴۰۷	+۶	۱۲۶۵	۱۲۵۹	تولید
-۱۲/۱	۲۷۹۴	-۹/۸	۲۷۲۵	+۴۱	۲۴۵۷	۲۴۱۶	مجموع

کشورهای اروپایی

- خطر کاهش عرضه گاز طبیعی مایع (LNG) پس از حادثه در ماه ژوئن در پایانه فری پورت LNG در ایالات متحده
- افزایش نگرانی ها از کاهش سرعت ذخیره سازی مجدد مخازن ذخیره سازی اروپا همزمان با کاهش شدید عرضه گاز روسیه (ذخیره سازی کامل برای اروپا حیاتی است تا اوج تقاضای زمستان برای گرمایش را پشت سر بگذارد. وضعیت مخازن در حال حاضر ۷۰ درصد است و به عقیده تحلیلگران پر کردن مخازن اتحادیه اروپا حدود ۵۰ تا ۵۵ میلیارد یورو هزینه دارد)
- تحلیلگران معتقدند قیمت گاز در سطح جهانی احتمالاً با ورود چین به بازار برای خرید ذخایر زمستانی فشار افزایشی بیشتری را تجربه خواهد کرد.

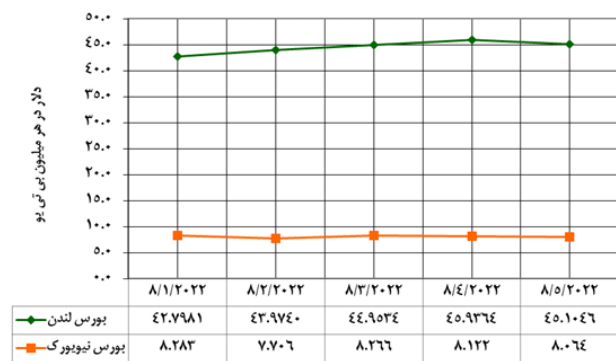
« منابع و مأخذ: »

- 1-Argus LNG Daily,13 July 2022.
- 2-Argus LNG Daily,29 July 2022.
- 3-Natural Gas Weekly Update, 4 Aug 2022, EIA
- 4-www.eia.doe.gov
- 5-Weekly Underground Natural Gas Storage Report, EIA

۱۸ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته و در سطح ۶۴۳ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است که معادل ۶۶ میلیارد فوت مکعب کمتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه می باشد. بطور کلی سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا که معادل ۲۴۵۷ میلیارد فوت مکعب می باشد، در محدوده تاریخی ۵ سال گذشته قرار دارد.

قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس آمریکا (آتی های ماه اول برای تحویل در ماه سپتامبر ۲۰۲۲) طی دوره ۱ آگوست الی ۵ آگوست ۲۰۲۲ از یک روند کاهشی همراه با نوسان برخوردار بود. بر این اساس قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس نایمکس از حدود ۸/۲۸۳ دلار در هر میلیون بی.تی.یو تا کمتر از ۸/۰۶۴ دلار در هر میلیون بی.تی.یو کاهش یافت.

نمودار ۱: روند تغییرات قیمت آتی های گاز طبیعی در بازارهای آمریکا و اروپا طی دوره ۱ آگوست الی ۵ آگوست ۲۰۲۲

از سوی دیگر، قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس لندن (ICE) برای تحویل در ماه سپتامبر ۲۰۲۲، از یک روند افزایشی همراه با نوسان برخوردار بوده و از حدود ۴۲/۸ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۴۵/۱ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۵ آگوست افزایش یافت. بطور کلی عوامل متعددی در حفظ سطوح بالای قیمتها در بازار اروپا نقش داشته اند که عبارتند از:

- تعمیق کاهش عرضه گاز روسیه به بازار اروپا پس از هشدار روسیه در مورد کاهش جریان در بزرگترین خط لوله انتقال گاز این کشور (گروه انرژی گاز پروم تحت حمایت روسیه اعلام کرد که جریان در خط لوله نورد استریم ۱ به دلیل مشکلات تعمیر و نگهداری توربین، از روز چهارشنبه به ۳۳ میلیون متر مکعب کاهش خواهد یافت که یک پنجم ظرفیت خط لوله و نیمی از سطح فعلی است)
- افزایش نگرانی ها از کافی نبودن عرضه جهانی گاز طبیعی برای جایگزینی کاهش عرضه روسیه به بازار اروپا
- قطع عرضه گاز روسیه به لتونی (۱۰۰ درصد به گاز روسیه وابسته است) و افزایش نگرانی ها از قطع و کاهش عرضه گاز روسیه به سایر

تاثیرات بحران روسیه و اوکراین بر ژئوپلیتیک گازی اوراسیا

مریم شهلائی

« مقدمه

وضعیت فعلی امکان بی اثر کردن تحریم ها را برای روسیه فراهم نموده است و در ادامه باید منتظر اقدامات دولت های اروپایی در جهت بازآرایی نقشه انرژی اروپا (به ویژه ساختار انتقال و بازار گاز طبیعی) باشیم.

« ارزیابی گزارش: نکات محوری:

با وجود پیشروی های قابل توجه روسیه در خاک اوکراین، این کشور هنوز به اهداف مورد نظر خود دست نیافته است. در این میان اوکراین با کمک سلاح و تکنولوژی غرب در حال سازماندهی و تدارک برای انجام عملیات در جهت بازپس گیری مناطق از دست رفته است که این وضعیت می تواند یک جنگ طولانی مدت فرسایشی را در پی داشته باشد. از سوی دیگر، پیوستن فنلاند و سوئد به ناتو را می توان یک شکست ژئوپلیتیکی برای روسیه به حساب آورد که در صورت الحاق مولداوی و گرجستان به این پیمان وضعیت برای روسیه سخت تر خواهد شد.

با این وجود، به دلیل وابستگی بالای اروپا به گاز روسیه، ولادیمیر پوتین توانست از گاز به عنوان سلاحی برای تلافی تحریم های غرب و اعتراضات به جنگ در اوکراین استفاده کند. روسیه دولت هایی که عملیات ویژه این کشور در اوکراین را محکوم کردند، ملزم به پرداخت

کشور روسیه در دهه های اخیر از وابستگی ساختاری اروپا به خود در حوزه انرژی نفع برده است، به طوری که دولت روسیه تنها در بازه دو ماهه بعد از آغاز بحران اوکراین بیش از ۲۰ میلیارد یورو بر درآمد های معمول خود افزوده است. به عبارتی می توان گفت که وابستگی ساختاری سیستم انرژی اروپا به روسیه، مانع واکنش اثرگذار بر سیاست های مسکو شده است.

سال هاست که کشورهای اتحادیه اروپا علیرغم خطرات ناشی از وابستگی بیش از حد به روسیه، به ویژه در زمینه گاز طبیعی، در توسعه پروژه های جایگزین در انرژی موفق نبوده اند. در این میان بسیاری از کشورهای عضو اتحادیه اروپا به ویژه آلمان، شروع به کنار گذاشتن تدریجی نیروگاه های هسته ای در تولید برق کرده اند. از دور خارج کردن زغال سنگ و انرژی هسته ای استقلال انرژی اروپا را با ریسک های زیادی مواجه ساخته بود که با روی آوردن به منابع تجدیدپذیر و نیروگاه های گاز طبیعی در تلاش برای تامین کمبود انرژی خود بودند. کشورهای اروپایی برای دستیابی به اهداف زیست محیطی به جای تامین امنیت انرژی ترجیح دادند گاز مورد نیاز را از روسیه که دستیابی به آن سریع، آسان و مقرون به صرفه بود، تامین کنند که این اقدام منجر به افزایش وابستگی خارجی آنان به انرژی شد.

محسوب نمی‌شود. علاوه بر آن ناپایداری های اقتصادی و اجتماعی این کشور و اختلافات جدی با همسایگانی از جمله مراکش، ریسک سرمایه گذاری در این کشور را به شدت افزایش داده است.

همچنین الجزایر در اقدامی تلافی جویانه نسبت به تصمیم دولت اسپانیا مبنی بر به رسمیت شناختن حاکمیت مراکش بر منطقه مورد مناقشه با این کشور، قیمت گاز صادراتی خود به اسپانیا را افزایش داده است. علاوه بر آن، الجزایر دولت اسپانیا را به دلیل استفاده از LNG خریداری شده توسط مراکش که بعد از تبدیل مجدد به گاز از خط مغرب اروپا صادر می‌شود را تهدید به قطع جریان خط لوله دوم Medgaz (خط لوله انتقال گاز آفریقا به اسپانیا) کرده است.

ایتالیا با حمایت از مراکش احتمالاً به سرنوشت اسپانیا در خصوص استفاده از خطوط انتقال گاز در آفریقا دچار خواهد شد، زیرا خط لوله TransMed ایتالیا، تحت تهدید دولت الجزایر می‌باشد. همچنین الجزایر تهدید به قطع گاز تونس نیز نموده است که در صورت عملی شدن این موضوع، برق و گاز تونس احتمالاً اختلالات و قطعی گسترده را تجربه خواهد کرد.

به دلیل مشکلات فنی Medgaz، وابستگی اسپانیا به گاز الجزایر از ۴۵ درصد به ۲۵ درصد کاهش یافته است. با این حال، اسپانیا دارای زیرساخت های گسترده ای برای تجارت LNG و سکوی های مایع سازی است که برای جبران کمبودهای مقطعی LNG وارداتی از طریق قطر، ایالات متحده و نیجریه استفاده می‌شود. همچنین این کشور دارای مخازن بزرگ زیرزمینی برای ذخیره گاز می‌باشد. در صورتی که پیشنهاد اسپانیا برای خط لوله گاز MidCat بین اسپانیا و فرانسه و همچنین پروژه خط لوله گاز نیجریه-مراکش مجدداً مورد توجه قرار گیرد، اسپانیا می‌تواند به هاب گازی برای واردات از آفریقا تبدیل شود.

پروژه بزرگ ترانس آفریقا از حمایت مجمع اقتصادی غرب آفریقا، اوپک و بانک توسعه اسلامی برخوردار است و توسط شرکت استرالیایی WorleyParsons در مرحله مطالعات اولیه قرار دارد.

شکل ۱: خطوط لوله انتقال گاز آفریقا به اروپا

بهای گاز به روبل نموده و از این طریق سعی در افزایش تقاضای روبل و حفظ ارزش آن داشته است. به دنبال امتناع دو کشور لهستان و بلغارستان از این خواسته، انتقال گاز از خطوط لوله سوخرانیکوکا در دومباس و یامال-اروپا متوقف شده است و دو کشور با قطعی گاز مواجه شده اند. علاوه بر آن، برق و گاز فنلاند از مبدا روسیه در حالی قطع شده است که برخی مدعی هستند تصمیم فنلاند به پیوستن به ناتو عامل این اقدام بوده است. با این حال شرکت گاز پروروم روسیه در بیانیه ای اعلام کرد صادرات گاز طبیعی به فنلاند به دلیل عدم پرداخت گاز بها به واحد پول روسیه توسط طرف فنلاندی، متوقف شده است. لازم به ذکر است روسیه صادرات گاز خود به ایتالیا و فرانسه را نیز به طرز چشمگیری کاهش داده است.

حمله نظامی روسیه به اوکراین، کشورهای اتحادیه اروپا را که پیش از این نیز با شرایط دشواری در انرژی مواجه بودند، در شرایط پیچیده تری قرار داده است.

برنامه REPowerEU توسط کمیسیون اروپا در پاسخ به سختی ها و اختلالات جهانی ناشی از حمله روسیه بر علیه اوکراین رونمایی شد. این برنامه به دنبال رهایی کامل اتحادیه اروپا از انرژی روسیه تا سال ۲۰۳۰ و جایگزینی بخش قابل توجهی از انرژی های فسیلی با انرژی های تجدید پذیر است.

در این راستا اتحادیه اروپا در نظر دارد طی سال های آینده واردات گاز خود از آذربایجان را به بیش از دو برابر افزایش دهد. در حال حاضر، آذربایجان شروع به تامین گاز از طریق خط لوله TAP به ایتالیا، یونان و بلغارستان کرده است. دو کشور نروژ و هلند نیز ظرفیت عرضه گاز خود را به اروپا افزایش داده اند.

کشورهایی همچون لیتوانی، لتونی و استونی واردات گاز نروژ و LNG را جایگزین گاز پروروم روسیه نموده اند. لهستان نیز با احداث خط لوله ای ۵۰۰ کیلومتری به دنبال اتصال به شبکه گازی لیتوانی است تا وابستگی خود به گاز روسیه را کاهش دهد.

آلمان به عنوان موتور محرک اقتصاد اروپا، واردات نفت را از ۳۵ به ۱۰ درصد، زغال سنگ را از ۵۰ به ۸ درصد و گاز را از ۵۵ به ۳ درصد از مبدا روسیه کاهش داده است، اما با استقلال کامل از انرژی روسیه فاصله زیادی دارد. آلمان با ساخت دو پایانه LNG به عنوان بخشی از توافق همکاری در حوزه انرژی با قطر، به طور جدی قطع گاز روسیه را بررسی می‌کند.

از سوی دیگر الجزایر که یکی دیگر از گزینه های صادرات گاز به اروپا می‌باشد، به دلیل افزایش مصرف داخلی و روابط سیاسی-اقتصادی نزدیک با روسیه، گزینه مناسبی برای کاهش وابستگی اروپا به روسیه

عایق‌بندی حرارتی ساختمان‌ها، سهمیه بندی انرژی‌های هیدروکربنی و ایجاد یک کارتل متحد از خریداران برای به دست آوردن قدرت چانه زنی در برابر فروشندگان می‌باشد.

آلمان برای جلوگیری از تشدید بحران اقتصادی ناشی از افزایش قیمت حامل‌های انرژی و متعاقباً تورم، چاره‌ای جز قطع وابستگی به روسیه ظرف چند سال آینده ندارد. شاخص‌های اقتصادی اروپا از جمله نرخ تورم، شاخص قیمت مصرف‌کننده، توزیع درآمد‌ها و تولید ناخالص داخلی در وضعیت نامناسبی قرار دارند. علاوه بر آن مخارج عمومی در حال افزایش است که در نهایت افزایش کسری بودجه را به دنبال خواهد داشت.

در زمستان پیش رو شاهد درگیری و تنش بین روسیه و الجزایر و اتحادیه اروپا خواهیم بود. شرایط ناشی از این زمستان، می‌تواند معادلات ژئوپلیتیک انرژی جهان را در میان مدت و بلند مدت دچار تغییرات بنیادین کند. سریع‌ترین راهکار اتحادیه اروپا در برابر وابستگی این قاره به انرژی روسیه، متنوع‌سازی منابع وارداتی می‌باشد که این اقدام نیازمند تعاملات سیاسی و اقتصادی با بسیاری از مناطق جهان از جمله خاورمیانه (ایران، قطر، مصر، لبنان و رژیم صهیونیستی)، آفریقا (الجزایر، لیبی، نیجریه، مغرب و مراکش) و همچنین آمریکای لاتین خواهد بود و برآیند این تعاملات، معادلات ژئوپلیتیک انرژی در سطح جهان را تغییر خواهد داد.

« منابع و مأخذ: »

- اروپا ده سال است که به دنبال جایگزینی گاز روسیه است (aa.com.tr)
- تکاپوی اروپا برای جایگزینی گاز روسیه؛ از آسیا تا آفریقا - ایرنا (irna.ir)
- لهستان و بلغارستان قطع گاز از طرف روسیه را نقض قرارداد دانستند - ایرنا (irna.ir)

این پروژه طولانی‌ترین خط لوله گاز جهان (حدود ۶۰۰۰ کیلومتر) خواهد بود و در مجموع ۱۱ کشور را در بر می‌گیرد که به بخش مراکشی خط لوله گاز مغرب-اروپا نیز متصل می‌شود. علاوه بر این، مراکش، سنگال و موریتانی مدعی وجود مقادیر گاز قابل توجهی در سواحل خود شده‌اند، بدین ترتیب گاز ترانس آفریقا می‌تواند یک گزینه جدی برای جایگزینی گاز روسیه باشد. همچنین اتحادیه اروپا در حال فعالیت برای تسریع فرآیند خط لوله South Gas Corridor می‌باشد تا بخشی از گاز خود را از کشورهای آسیای میانه و حوزه خزر تامین کند.

خط لوله دیگری به نام Eastmed که قرار بود میادین گاز طبیعی فراساحلی لبنان، رژیم صهیونیستی و قبرس را به یونان و اروپا متصل کند، دوباره روی میز مذاکره قرار گرفته است. رژیم صهیونیستی و مصر قبلاً در سال ۲۰۱۹ برای احداث یک خط لوله دریایی گازی با هدف افزایش صادرات به اروپا توافق کرده بودند. همچنین ترکیه به دنبال انتقال بخشی از گاز صادراتی رژیم صهیونیستی و لبنان از طریق خاک خود به اروپا می‌باشد و مذاکرات بر سر این موضوع در جریان است.

شکل ۲: مسیرهای احتمالی صادرات گاز در دریای مدیترانه

« نقطه نظر کارشناسی مؤسسه »

به نظر می‌رسد اتحادیه اروپا عزم خود را برای حل معضل انرژی این قاره جزم کرده است. در زمان رهبری آنگلا مرکل بر آلمان، این کشور به دنبال راه‌اندازی خط لوله نورد استریم ۲ بود تا از این طریق امنیت انرژی خود را تامین و با تعامل با روسیه، تنش با این کشور را مدیریت کند. بدین ترتیب روسیه ابزار قدرتمندی را در برابر اتحادیه اروپا در دست داشت. در مقابل لهستان، لیتوانی، لتونی و استونی در جهت امنیت ژئوپلیتیکی خود در پروژه‌های انرژی دور از روسیه سرمایه‌گذاری کرده بودند. اما اکنون معادلات تغییر کرده و به سطح بازگشت ناپذیری رسیده است.

اتحادیه اروپا برای کاهش وابستگی به روسیه ناگزیر به جایگزین کردن خطوط لوله گاز جدید، گسترش انرژی‌های تجدیدپذیر،

محدودیت صادرات ال ان جی نیجریه در سال ۲۰۲۲

مهدیه ابوالحسنی چیمه

« ۱- طرح مسئله

انتظار می رود صادرات ال ان جی نیجریه، به دلیل ادامه عملکرد ضعیف در بخش بالادستی، مداخلات دولت و خرابکاری در زیرساخت های نفت و گاز این کشور، ۰/۲۷ میلیون تن از ماه ژوئن تا دسامبر کاهش یابد. صادرات ال ان جی این کشور نیز از ژانویه تا آوریل، ۰/۴۵ میلیون تن (هفت محموله) کاهش داشته و طبق گزارش ها، تاسیسات مایع سازی جزیره بانی با ظرفیت تولید ۲۲ میلیون تن در سال LNG، در ماه های اخیر به دلیل کمبود خوراک، با ۷۰ درصد ظرفیت استاندارد کار می کند.

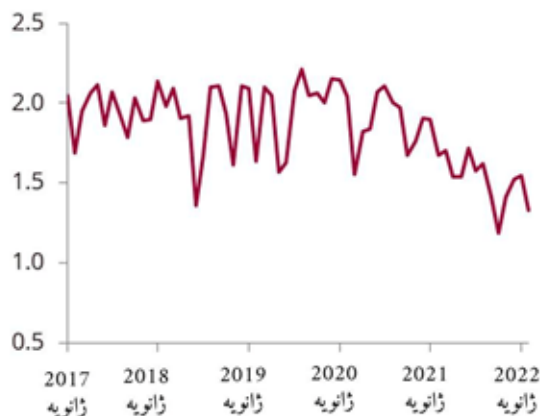
« ۲- تحلیل و ارزیابی

جزیره بانی گاز خوراک ال ان جی را از چندین سرمایه گذاری مشترک^۱، بین دولت نیجریه و شرکت های عملیاتی نفتی یکپارچه^۲ در میادین خشکی و فراساحلی منطقه دلتای نیجر تامین می کند، در واقع بخش عمده ای از این خوراک از شرکت های نفتی یکپارچه شل (شرکت توسعه نفت شل در نیجریه^۳)، انی (شرکت نفت آجیپ نیجریه^۴) و توتال انرجیز نیجریه^۵ و مقدار کمی از آن (کمتر از ۱ درصد) از منابع پالایشگاه نفت نیجر دلتا^۶ تامین می شود. این گاز تحت قراردادهای take-or-pay به شرکت ال ان جی نیجریه^۷ فروخته و از طریق شش سیستم مستقل انتقال گاز و از طریق خط لوله اختصاصی توتال انرجیز منتقل می شود. شرکت ال ان جی نیجریه عمده گاز مورد نیاز خود را از شرکت شل

نیجریه در میدان OML (Gbaran-Ubie ۲۸) و کارخانه سوکو (OML ۲۳) دریافت می کند، که در مجموع نیمی از کل خوراک شرکت ال ان جی نیجریه است و مابقی آن عمدتاً از میادین واقع شده در دلتای نیجر تامین می شود. بر اساس داده های منتشر شده توسط شرکت ملی نفت نیجریه^۸، کل گاز خوراک دریافت شده در سال ۲۰۲۱، ۴/۰۸ میلیون تن کاهش یافته و به ۱۸/۸ میلیون تن رسیده است. در دو ماه اول سال ۲۰۲۲، حجم بیشتری از گاز خوراک کاهش یافت و به ۱/۵۵ میلیون تن در ژانویه و ۱/۳۳ میلیون تن در فوریه (کاهش ۰/۳۵ میلیون تن در ماه) رسید. مسائل فنی و نامنی در دلتای نیجر باعث آهسته تر شدن تولید گاز شده است که در سال گذشته به منظور مطابقت با کاهش اوپک پلاس نیز قدری کاهش یافت. میادین تولید نفت خام Bonny، Bonga و EA که گاز را به شرکت ال ان جی نیجریه ارسال می کنند، به طور متوسط ۰.۵۷ میلیون بشکه در روز در سه ماهه اول سال ۲۰۲۲ (۰/۱۳ میلیون بشکه در روز کمتر از مقدار متوسط سالانه و ۰/۳۲ میلیون بشکه در روز کمتر از سه ماهه اول سال ۲۰۲۰) گاز عرضه کرده اند. ضمناً بخشی از گاز میادین Bonga و EA از طریق سیستم خط لوله اسکرابوس-لاگوس^۹ به بازار داخلی منحرف شده که منجر به کاهش بیشتر گاز خوراک می شود.

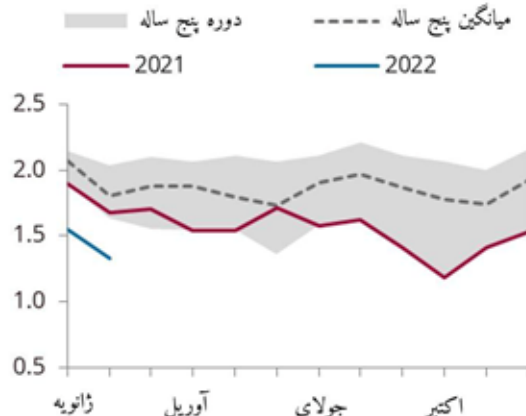
صادرات ماهانه ال ان جی در سه ماهه اول ۲۰۲۲، با کاهش ۰/۳۸ میلیون تن به ۱/۴۱ میلیون تن در ماه رسیده است که بالاتر از تعهدات قراردادی (حدود ۱/۳۹ میلیون تن در ماه) است و داده های

شکل ۲: خوراک گاز شرکت ال ان جی نیجریه، Mt

Source: NNPC, Energy Aspects

شکل ۱: خوراک گاز شرکت ال ان جی نیجریه (دوره تاریخی)، Mt

Source: NNPC, Energy Aspects

1. Joint ventures (JVs)
2. Integrated oil company (IOC) operating
3. The Shell Petroleum Development Company of Nigeria (SPDC)
4. The Nigerian Agip Oil Company (NAOC)
5. TOTAL E&P Nigeria Limited (TEPNG)
6. NIGER DELTA PETROLEUM REFINERY (NDPR)
7. Nigeria LNG Limited (NLNG)
8. Nigerian National Petroleum Corporation (NNPC)
9. The Escravos-Lagos Pipeline System (ELPS)

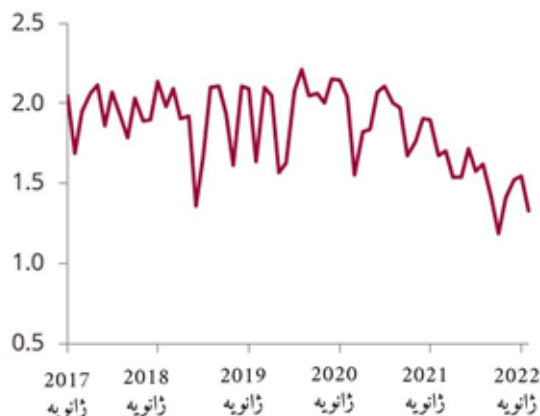

رشد بخش فراساحلی ممکن است به جبران کاهش دارایی‌های خشکی کمک کند، اما زمان می‌برد تا این پروژه‌ها به جریان بیفتند. شل اخیراً تصمیم گرفته است سرمایه‌گذاری نهایی^{۱۱} را برای گسترش میدان دریایی بونگا جنوب غربی^{۱۳} (برای سال ۲۰۲۴) کاهش دهد و تخمین زده می‌شود راه‌اندازی این میدان تا سال ۲۰۲۸ به تعویق بیفتد. تولید نیجریه در کوتاه مدت، برای مناقصاتی که اخیراً منعقد شده (اعطای ۵۷ میدان حاشیه‌ای) است، به دلیل دریافت مجوزهای عملیاتی و تکمیل قراردادهای حق امتیاز اصلی، افزایش نخواهد یافت، این در حالی است که چندین برنده نیز قادر به پرداخت هزینه‌های قراردادی نبودند، که منجر به لغو مجوز آن‌ها توسط دولت نیجریه شد. پروژه گاز آسا در شمال اوهاجی جنوبی^{۱۴} نیز که ظرفیت آن ۸/۵ میلیون مترمکعب گاز در روز بوده و قرار است در اواسط سال ۲۰۲۳ عرضه شود، تنها بازار داخلی را تامین می‌کند. از این رو، علیرغم درخواست سال گذشته شرکت ال‌ان‌جی نیجریه مبنی بر افزایش مجدد مایع‌سازی در سال ۲۰۲۲، برای تامین گاز خوراک کارخانه بانی همچنان در مضیقه قرار خواهد گرفت. در ماه آوریل ۲۰۲۲، درخواستی از سوی دولت نیجریه به شرکت‌های سرمایه‌گذاری مشترک مبنی بر تهیه گاز خوراک از منابع ثالث، مطرح شد و طبعاً شرکت‌ها نیز این درخواست را نپذیرفتند، تولیدکنندگان ثالث در نبود محدودیت قیمت برای فروش گاز به شرکت ال‌ان‌جی نیجریه، به احتمال زیاد به دنبال قیمت‌های بالاتر متناسب با بازارهای بین‌المللی هستند و به همین دلیل توافق شرکای سرمایه‌گذاری مشترک و تامین‌کنندگان شخص ثالث، با توجه به قیمت‌های بالای بین‌المللی دشوار است. مداخلات دولت در بخش گاز نقش مهمی در کاهش تولید نیجریه داشته است. در

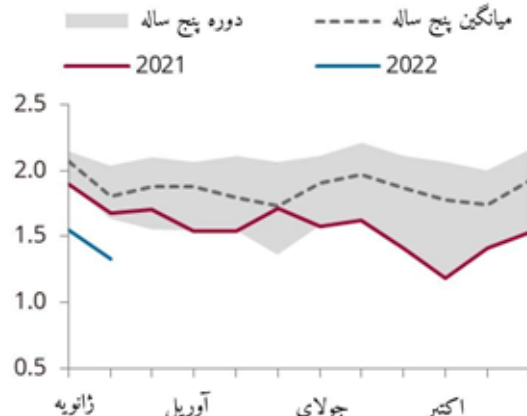
Kpler نشان می‌دهد که محموله‌های ال‌ان‌جی نیجریه در ماه آوریل، تقریباً یک محموله بوده است. محدودیت‌های عملیاتی نیز در مقدار تولید گاز شرکت‌های سرمایه‌گذاری مشترک نمایان است. میانگین تولید شرکت شل نیجریه بین سپتامبر ۲۰۲۱ و فوریه ۲۰۲۲، ۴۹ میلیون مترمکعب در روز بوده که ۴۱ میلیون مترمکعب در روز کمتر از سال گذشته است. شرکت ملی نفت نیجریه از دسامبر ۲۰۲۰ تولید خود را از سرمایه‌گذاری مشترک انی گزارش نکرده است، اما تولید انی در نیجریه به ۲/۲۴ میلیارد مترمکعب در سال ۲۰۲۱ کاهش یافته است که ۱/۹۳ میلیارد مترمکعب کمتر از تولید گزارش شده در سال ۲۰۲۰ است. در نیمه دوم سال ۲۰۲۲، به دلیل تداوم ضعف در تولید گاز همراه^{۱۰}، که دو سوم کل تولید گاز نیجریه را تشکیل می‌دهد، دسترسی به گاز خوراک تضعیف شده است. محدودیت‌های سرمایه، زیرساخت‌های قدیمی و کاهش‌های طبیعی همچنان فشار قابل توجهی بر سطوح تولید وارد می‌کنند. خرابکاری در زیرساخت‌های نفتی نیز عامل دیگری است که بر تولید اثر منفی خواهد گذاشت. برخی از شرکت‌های نفتی یکپارچه، نظیر شل و اکسون موبیل، در پاسخ به شرایط سخت عملیاتی و فشار سهامداران برای کاهش سید سوخت‌های فسیلی، شروع به واگذاری دارایی‌های خود در خشکی و آب‌های کم عمق نیجریه کرده‌اند. توتال انرژی نیز شروع به واگذاری ۱۰ درصد از سهام خود در سرمایه‌گذاری مشترک با شل نیجریه کرده است. در چنین شرایطی خروج شرکت‌های نفتی یکپارچه خطری اساسی برای بازگشت کوتاه‌مدت تولید بالادستی به حساب می‌آید، زیرا نامزدهای تصاحب دارایی‌ها شرکت‌های منطقه‌ای و محلی هستند که تخصص و تامین مالی شرکت‌های نفتی یکپارچه را ندارند.

شکل ۴: تولید ناخالص گاز نیجریه، mcm/d

Source: NNPC, Energy Aspects

شکل ۳: تولید گاز نیجریه (دوره تاریخی)، mcm/d

Source: NNPC, Energy Aspects

11. associated gas
12. Final investment decision (FID)

13. Bonga Southwest
14. Assa North-Ohaji South Gas project (ANOH)

بسیاری از چالش‌های سیاسی و اقتصادی، خطرات بزرگی را برای تولید نفت و گاز نیجریه ایجاد می‌کند. در ژانویه، توتال انرجیز شرایط را برای خط لوله شمالی خود در ایالت ایبا پس از خرابکاری در توقف جریان گاز به نیروگاه آلائوجی اضطراری اعلام کرد. در ماه گذشته، شرکت انی پس از حمله به خط لوله -Ogboinbiri Obiafu/Obrikom، شرایط را برای صادرات گاز از Okaka، در ایالت Bayelsa اضطراری اعلام کرد.

« ۳ - جمع بندی

گاز خوراک ال ان جی تاسیسات مایع سازی جزیره بانی از سرمایه گذاری‌های مشترک، بین دولت نیجریه و شرکت‌های عملیاتی نفتی یکپارچه تامین می‌شود، کاهش تولید گاز به دلیل مسائل فنی و نامنی در دلتای نیجرو و انحراف بخشی از گاز میدایی که مقادیری از گاز مورد نیاز شرکت ال ان جی نیجریه را تامین می‌کنند به بازار داخلی، منجر به کاهش گاز خوراک تاسیسات ال ان جی

ژوئیه ۲۰۲۱، برای کاهش قیمت برق، قیمت گاز عرضه شده به بازار داخلی از ۲/۵۰ دلار در هر میلیون متریک بی تی یو به ۱/۵۰ دلار در هر میلیون متریک بی تی یو کاهش یافت.

گمان نمی‌رود در کوتاه مدت تحولی در ساختار قیمتی بازار رخ دهد و پیش‌بینی می‌شود که مداخله سیاسی در تنظیم قیمت‌های داخلی محدودیتی برای تولید ناخالص نیجریه در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ باشد. براساس قانون صنعت نفت این کشور که به تازگی تصویب شده، مسئولیت تعیین قیمت پایه داخلی به سازمان نظارتی نفت میان‌دستی و پایین‌دستی نیجریه واگذار شده است. این قانون به طور خاص بیان می‌کند سطح قیمت داخلی بالاتر از میانگین سبدهی قیمت‌های سایر کشورهای تولید کننده تعیین نخواهد شد که نشان‌دهنده قیمت‌های داخلی پایین نیجریه است و همین موضوع انگیزه‌های کمی برای سرمایه گذاری در پروژه‌های اکتشاف و تولید غیر همراه این کشور ایجاد می‌کند، مگر اینکه بتوانند به قیمت‌های بین‌المللی برسند.

شده است.

واگذاری دارایی‌های برخی شرکت‌های نفتی یکپارچه به دلیل شرایط سخت عملیاتی و فشار سهامداران برای کاهش سبد سوخت‌های فسیلی، خطری اساسی برای بازگشت کوتاه‌مدت تولید بالادستی در این کشور بوده است، زیرا شرکت‌های منطقه‌ای و محلی تخصص و توانایی مالی برای جایگزینی ایشان را ندارند. محدودیت‌های سرمایه، زیرساخت‌های قدیمی و کاهش‌های طبیعی، فشار قابل توجهی بر سطوح تولید این کشور وارد می‌کنند و خرابکاری در زیرساخت‌های نفتی نیز عامل دیگری است که بر تولید اثر منفی خواهد گذاشت.

با تامل در موارد اشاره شده دریافت می‌شود، شرکت‌های ملی نیجریه علیرغم درخواست سال گذشته خود مبنی بر افزایش مجدد مایع‌سازی در سال ۲۰۲۲، همچنان برای تامین گاز خوراک کارخانه بانی در مزیقه قرار خواهد گرفت، از طرفی مداخلات دولت نیجریه در بخش گاز نقش مهمی در کاهش تولید این کشور داشته و قیمت‌های پایین داخلی انگیزه‌های کمی را برای سرمایه‌گذاران ایجاد کرده است.

